

МОРСКИ ЖИВОТНЫ.

Отъ животны-ты, кои-то насьлявать землж-тж, най-голѣмы-ты сж кытообразны-ты. Тѣ приличать на рыбы, иль сж отъ млекопитающы-ты животны; защо-то на рыбы-ты кръвь-та е студена, а на кытообразны-ты — топла; рыбы-ты дышать съ жабры, а кытовы-тѣ — съ дробь; кожя-та на пръвы-ты е покрыта съ лусны, а пакъ кожя-та на вторы-ты е гладка или покрыта съ четинж. Камъ кытообразны-ты ся относить кыть, кашелотъ, тюленъ и пр. Тѣ-най-повече ся въдять въ Сѣверный ледовитый океанъ. Главный непріятель на кытовы-ты е чловѣкъ. Много приморскы народи, напр.: Ингилизи, Френци, Холландци и пр. испрашать съ стотины корабы за да гы ловять; защо-то отъ кости-тѣ имъ, жира и спармацета, кой-то ся намира въ главж-тж на кашелота, правять тръговіж. А пакъ тюлени-ты давать на Ескимосцы-ты слѣдующж-тж ползж: отъ мясо-то имъ ся хранять, жира имъ употреблявать на осветление, отъ кожж-тж правять дрехы, кои-то шіжть съ жилы-ты имъ, отъ послѣдни-ты си правять еще и струны за лжкове-ты си, а отъ кости-ты имъ — иглы и вѣдички (холты); отъ ребра-та имъ градять ладін (каици), кои-то покрывать пакъ съ кожя-тж му; най-сѣтиж мехуръ-ть му служи на мѣсто стѣцло за дымнж-тж имъ колыбкж.

Кыть-ть дохожда на дѣлжинж до 30 аршина, а на широчинж — до 15 арш., и има тегло до 78 хиляды окы. Глава-та му захваща еднж третиж отъ всичто-то му тѣло (10 аршина); уста-та му толкосъ сж широкы, що-то може да побере единъ канкъ съ нѣколко хора: тя нѣма зѣбы, иль на мѣсто тѣхъ тѣнки и дѣлги пластіе, кои-то на връховете расцѣповать ся тж, що-то правять еднж исполнинскж четкж; иль глытка-та му е твърдѣ малка, заради това той ся храни съ малки животны. Ловеніе-то на кытове-ты е твърдѣ опасно, защо-то могжть да потопнятъ кораба. Като убиijтъ животно-то и му обержть полезны-ты за тръговіж-тж нѣща, какво-то: жира, костены-ты пластіе въ уста-та му и спармацета, ако е кашелотъ, мясо-то му оставить на брѣга. На него пакъ ся лакомять морскы-ты птицы, кои-то ся сѣбирать за него на хиляды, за да ся нахранять.

Глава-та на кашелота е еще по-голѣма отъ кытовж-